

Dekarz

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Szczecinie

ul. A. Mickiewicza 41

70-383 Szczecin

tel. 91 42 56 126, 91 42 56 128

fax 91 42 56 125

e-mail: cipkz-szczecin@wup.pl

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Koszalinie

ul. Słowiańska 15A (IV piętro)

75-846 Koszalin

tel. 94 342 66 93, 346-25-37, 344-50-50

tel./fax 344-50-43

e-mail: cipkz-koszalin@wup.pl

Dekarz

Dekarz wykonuje zadania zawodowe związane z kryciem dachów, ich konserwacją i naprawą oraz montażem urządzeń służących do odprowadzania wody z powierzchni dachów. Wykonuje również podkłady pod pokrycia dachowe oraz montuje okna dachowe, wyłazy i świetliki.

Zadania i czynności robocze

Dekarz-blacharz wykonuje jeden z ważniejszych elementów budowli, jakim jest pokrycie dachu. Dach składa się z trzech części: konstrukcji nośnej, podkładu i poszycia dachowego. Jeżeli konstrukcja nośna i podkład są drewniane to wykonuje je cieśla budowlany, jeśli metalowe – monter konstrukcji budowlanych. Dziełem dekarza jest poszycie – a więc ta najważniejsza część dachu, która bezpośrednio chroni budowlę przed wpływami atmosferycznymi. Dobre wykonanie poszycia dachowego ma ogromny wpływ na trwałość obiektu. Chodzi głównie o to, by zabezpieczyć przed wilgocią, musi też wytrzymać podmuchy wiatru i zmiany temperatury otoczenia.

Uzupełnieniem większości dachów są urządzenia do odpływu wody, na przykład rynny i rury spustowe – ich instalacją również zajmuje się dekarz-blacharz. Trudno jednocześnie rozstrzygnąć, czy stanowisko pracy dekarza to dach, czy może warsztat, a praca na dachu jest tylko montażem wcześniej przygotowanego w warsztacie poszycia dachowego.

Pierwszą jednak czynnością, która rozpoczyna każde nowe zadanie dekarza, jest zapoznanie się z budową dachu oraz dokonanie pomiarów. Stąd mówi się często, że dekarz to geometra na dachu. Od tego, czym kryty będzie dach, zależy z kolei zestaw narzędzi i wyposażenie oraz organizacja całego zaplecza warsztatowego. Najtrudniejszym tworzywem jest blacha. Konstruowanie poszycia z różnych rodzajów blach to szczyt umiejętności dekarzkich. Wszystkie inne technologie – na

przykład zakładanie poszycia z papy, dachówki, płytek bitumicznych – są łatwiejsze. Dekarz powinien też umieć formować z blachy rynny i rury spustowe.

Dekarz musi zadbać o przygotowanie stanowiska do wykonania wszystkich czynności. Rodzaj rusztowań i pomostów zależy od rodzaju i kąta pochyłości konstrukcji dachu. Praca na wysokości wymaga szczególnych zabezpieczeń. Muszą być niezawodne, a jednocześnie nie mogą zbyt ograniczać ruchów osób pracujących.

Następny bardzo ważny etap pracy dekarza to wykonanie rysunków roboczych i decyzja, ile trzeba elementów poszycia, jak będą łączone, jakie będzie wykończenie na krawędziach. Rysunki kreśli się w oparciu o zasady geometrii rzutów. Konieczne jest rozrysowanie bryły, jaką stanowi konstrukcja dachu, na płaszczyźnie. Od dobrego, precyzyjnego przygotowania rysunków zależy postęp prac i czas jej trwania, zużycie materiałów, a co za tym idzie koszty.

Środowisko pracy

materialne środowisko pracy

Praca w tym zawodzie dzieli się na dwa wyraźne etapy. Pierwszy z nich to praca na ziemi – najczęściej w warsztacie lub obok budynku, drugi – to prace na dachu – montaż elementów poszycia. Podczas wykonywania prac na wolnym powietrzu uciążliwa może być zmienna temperatura powietrza, hałas – zwłaszcza przy cięciu blach, a podczas zgrzewania mas bitumicznych, wydzielanie się drażniących substancji. Łączenie blach przez lutowanie powoduje ulatnianie się różnych gazów.

Ciągłe podnoszenie materiałów, sięganie po nie, trwanie w niewygodnej pozycji, tak charakterystyczne dla sposobu pracy dekarza, grozi przewlekłymi chorobami narządu ruchu. Największym niebezpieczeństwem tej pracy jest jednak ryzyko upadków z wysokości i ryzyko skaleczeń, zwłaszcza przy obróbce blachy.

społeczne środowisko pracy

Na etapie prac przygotowawczych pracuje samodzielnie, często w odosobnieniu, ale na dachu, w drugim etapie pracy, trzeba działać przynajmniej w dwu- trzyosobowym zespole. Istnieje w tym zawodzie zasada, że na wysokości jeden drugiego ubezpiecza, jak w górach. Budowa rusztowań czy transport materiałów na dach wymagają również współpracy i stałego porozumiewania się z kolegami na budowie.

organizacyjne środowisko pracy

Formalny dzień pracy trwa 8 do 9 godzin, ale zawód ten w naszym klimacie jest zawodem sezonowym. Na dachu można pracować tylko w dzień i do tego wyłącznie wówczas, gdy nie pada i gdy nie jest bardzo zimno. Dlatego w zimie lub w czasie złej pogody dekarz zwykle przygotowuje w warsztacie elementy poszycia, a w sezonie od kwietnia do listopada pracuje na dachu najczęściej od rana do wieczora.

W pracy używa się ubrań roboczych, a także odzieży ochronnej, do której należą: rękawice, płaszcze gumowe i przylegające do ciała kombinezony z zapinanymi rękawami. Łączenie ze sobą blaszanych elementów poszycia przez lutowanie wymaga stosowania gumowych fartuchów ochronnych, a ze względu na stosowane przy lutowaniu żrących kwasów - rękawic ochronnych. Niestosowanie się do ich użycia grozi dotkliwymi skaleczeniami.

Wymagania psychologiczne

Dekarz-blacharz to jedno z ciekawszych rzemiosł budowlanych. Podstawy teoretyczne zawodu to geometria wykreślna i znajomość budowlanego rysunku technicznego. Do podjęcia nauki w tym zawodzie niezbędne są zdolności manualne oraz wyobraźnia przestrzenna. Dobrym przygotowaniem jest uprawianie modelarstwa z papieru. Kształtowanie blachy, zaginanie, zwijanie wymaga oprócz zręcznych rąk także dużej dokładności. Ze względu na prace na wysokościach kandydat do zawodu powinien wykazywać dużą odpowiedzialność, rzetelność, zdolność przewidywania zagrożeń. Konieczny jest też realizm w fazie planowania działań. Ważne jest też prawidłowe rozróżnianie barw, dobra koordynacja wzrokowo-ruchowa i niezaburzony zmysł równowagi. Konieczna jest umiejętność podporządkowania się regułom i ścisłym instrukcjom wykonywania pracy, niezbędna chociażby podczas transportowania materiałów na górę. Dekarza musi też cechować wytrwałość i cierpliwość.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Aby uprawiać zawód w pełni, to znaczy móc pracować i w warsztacie i przy montażu poszycia na dachu, należy być sprawnym fizycznie. Zmysł równowagi nie może być zakłócony, utrudnieniem jest lęk wysokości. Wskazana jest wytrzymałość na wykonywanie prac w niewygodnej pozycji. Oprócz wysokiej ogólnej sprawności fizycznej największe znaczenie w tym zawodzie ma silny układ kostno-stawowy i mięśniowy. Przy cięciu blach liczy się siła rąk. Pracę dekarza-blacharza zalicza się do prac średnio ciężkich.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Kandydat do zawodu musi mieć ukończoną trzyletnią szkołę zawodową o profilu budowlanym ze specjalnością dekarz. Ukończenie szkoły potwierdza zdany egzamin w formie pisemnej i praktycznej, który jest przeprowadzany pod nadzorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w Warszawie. Potwierdzeniem uzyskanych kwalifikacji i zdanego egzaminu jest dyplom dekarza. Należy też mieć ukończone 18 lat oraz ogólne badania lekarskie i badania neurologiczne dopuszczające do pracy na wysokości.

Możliwości zatrudnienia oraz płace

Jest to zawód, który na nowo jest na rynku pracy i znajduje się znacznie więcej ofert pracy niż osób zainteresowanych jej podjęciem. Taki stan rzeczy wynika z kilkuletniej przerwy w procesie kształcenia w tym zawodzie oraz długim okresem stagnacji na rynku budowlanym. Przez dość długi okres, oferty pracy ograniczały się w tym zawodzie do niedużych napraw. Stąd w roku 2002

zarobki dekarzy były na poziomie 67 % średniej krajowej (1430,00 zł), a w chwili obecnej wysokość zarobków jest na poziomie 104%.

Zawody pokrewne

inna nazwa zawodu - nie funkcjonuje

- spawacz
- blacharz
- zbrojarz
- cieśla budowlany
- ślusarz
- kowal

Źródła:

- Przewodnik po zawodach, wydanie II; www.psz.praca.gov.pl; www.stat.gov.pl; www.pracuj.pl; www.wynagrodzenia.pl

Materiał opracowany przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Filii WUP w Koszalinie